

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-178

23.2.2021

If Skadeforsikring NUF

Ansvar

Styreansvar– uaktsomhet? – økonomisk tap? – brl. §§ 12-1, 8-14 og 8-15.

Sikrede var tidligere styreleder i et borettslag. Grunnet innbrudd i bodene ble det gjort innkjøp av et videoovervåkning system. Borettslaget fremmet krav om erstatning av sikrede under hans styreansvarsforsikring fordi det mente han i forbindelse med innkjøpet hadde foretatt bestillinger utover gyldig generalforsamlingsvedtak og styrevedtak. Subsidiært krevde borettslaget erstatning for overfakturering som følge av fravær av gyldig kontrakt. I anledning kravene hevdet borettslaget at tjenesten fra leverandøren som ble benyttet var kraftig overpriset, og at tidligere styreleder hadde en familiær relasjon til aktuelle leverandør. Selskapet avviste ansvar og hevdet at vilkårene for erstatningsansvar ikke var oppfylt, herunder at tidligere styreleder ikke hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt, og at det ikke var sannsynliggjort et økonomisk tap. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 563 105

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under styreansvarsforsikringen til tidligere styreleder (V.B.) for tap i forbindelse med innkjøp og innstallering av blant annet videoovervåkningssystem til borettslaget.

Styreleder har forsikring for styreansvar som ifølge pkt. 4 omfatter:

styremedlemmenes og varamedlemmenes, rettslige erstatningsansvar for skade.

I vilkårenes pkt. 5.1 om "Hva forsikringen omfatter" står det:

Forsikringen omfatter sikredes personlige, rettslige erstatningsansvar for skade, som sikrede volder i egenskap av medlem/varamedlem i styret i det boligselskap/boligsameie som er nevnt i forsikringsbeviset.

Vilkårenes pkt. 5.2.1 har følgende unntak:

Forsikringen omfatter ikke ansvar som følge av at sikrede eller sikredes ansatte begår en straffbar handling som brudd på informasjonsvern, dokumentfalsk, underslag, tyveri, bedrageri, utroskap og eller korrupsjon jf. kapittel 21, 29, 27, og 30 i Lov om straff (straffeloven) av 20. mai 2005 nr. 28.

Vilkårenes pkt. 5.2.4 om "Forsett" unntar:

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formueskade voldt ved forsett.

Vilkårenes pkt. 5.2.6 om "Uberettiget vinning" unntar:

Forsikringen omfatter ikke ansvar for erstatningskrav som er begrunnet med at sikrede har skaffet seg eller andre en uberettiget vinning.

Borettslaget hadde over en periode hatt flere innbrudd i sine boder, og det var kommet inn flere forslag om videoovervåkning av bodområdene og evt. andre fellesområder.

I utdrag fra styreprotokoll fra 7.3.17 fremgår det at styret innhentet tilbud på overvåkningssystem, og at et slikt system som dekket bodene, og som kunne bygges ut til å dekke evt. inngangene, kom på ca. kr 50 000 med installasjon.

Ifølge protokoll fra generalforsamling fra 3.4.17 hadde styret innhentet et tilbud på et slikt overvåkningssystem til ca. kr 40 000, og installasjon av borettslagets faste elektriker E.E. AS var beregnet til ca. kr 20 000. Dette videosystemet skulle kunne tilknyttes 16 kameraer.

Protokollen sier videre om finansiering av dette systemet at dette vil *"være såpass liten investering at hele prosjektet kan finansieres gjennom oppsparte midler til Borettslaget"*. Styret foreslo at generalforsamlingen fattet følgende vedtak som ble vedtatt:

Andelseierne i borettslaget ... gir styret fullmakt til å gå til anskaffelse av anlegg for videoovervåkning for bruk i borettslagets bod-/fellesarealer.

I samme møte ble styret gitt full tilslutning til å gå til anskaffelse av videoovervåkningsutstyr for garasjeanlegget, idet borettslaget også eide 25 andeler i dette garasjesameiet (NGG).

Etter dette ble det innkjøpt og installert videoovervåkning som var på plass fra 21.6.17. Kostnadene ble imidlertid betydelige høyere enn det som var lagt til grunn før arbeidet ble igangsatt. I en e-post 26.2.18 til borettslagets revisor opplyser et styremedlem at det ser ut til at borettslaget har brukt kr 320 000 på dette oppdraget. I en e-post 27.2.18 til borettslagets styre hevdet V.B. at korrekt beløp var kr 268 596.

Styremedlemmer i borettslaget henvendte seg i februar 2018 til styreleder V.B. med forespørsel om han hadde familiær relasjon til en ansatt hos borettslagets faste elektriker E.E. AS. Etter omfattende korrespondanse, blant annet pr. e-post hvor tidligere styreleder bl.a. oppga at de ikke var i slekt, reiste ett av styremedlemmene mistillitsforslag. På denne bakgrunn sendte tidligere styreleder e-post 21.2.18 til styret hvor han redegjorde for at én av de ansatte hos borettslagets faste elektriker var hans ekskone:

Sommeren 2016 ble det innhentet tilbud fra elektrofirmaer for å få en fast leverandør av elektrotjenester for borettslaget og eventuelt sameiene. Det var 3 leverandører svarte og tilbudene ligger på styrerommet Tilbudene ble gjennomgått av styret og vi gikk for tilbudet til ..EE AS .. siden disse virket å være de rimeligste.Jeg visste ikke på dette tidspunktet at ...ekskona... jobbet for ..EE AS ... Under kontraktskriving og videre samtaler var det daglig leder som jeg var i kontakt med. Når det da ble sendt ut mail ang hvor fakturaene skulle sendes, oppdaget jeg at det var min x-kone, som jeg skilte meg med i 1997, som hadde undertegnet mailene. Jeg vurderte det den gang at dette ikke var av betydning siden valget av leverandør var på grunn av pris og ikke bekjentskap. I ettertid ser jeg at jeg skulle ha informert styret om dette og at det kan ha gitt inntrykk av inhabilitet. Jeg beklager at dette ikke ble formidlet på siste styremøte, men jeg anså dette ikke relevant siden vi ikke er i slekt eller har annen daglig kontakt. Det må poengteres at jeg ikke har noen forpliktelser eller avtaler med ...min ekskone ...eller ..EE AS.. ...Min ekskone ... og jeg har en felles voksen datter på snart 22 år.

Etter dette skrev ett av styremedlemmene i e-post 21.2.18 til tidligere styreleder at han fant det lite tillitsvekkende at han ikke hadde avklart disse forhold tidligere til tross for flere oppfordringer, og stilte spørsmål ved om det var mer styret burde vite om i saken. Tidligere styreleder svarte i e-post 22.2.18 at det ikke var mer i saken som ikke tålte dagens lys, og påpekte dessuten at han ved hver store installasjoner av E.E. AS hadde presset dem på pris, slik han gjorde med alle leverandørene til borettslaget. I ny e-post samme dag opplyste styremedlemmet at han hadde mottatt påstander om at hans ekskone var samboer med eier og daglig leder av E.E. AS, noe tidligere styreleder i e-post samme dag bekreftet at stemte.

I protokoll fra styremøte 23.2.18, hvor tidligere styreleder hadde frafall grunnet sykdom, ble det vedtatt at styret skulle oppfordre styrelederen til å ikke stille til gjenvalg til verv i borettslaget eller i sameiene NGU eller NGG. Det fremgår av protokolltilførsel fra styremedlemmer at det var forsøkt

å dekke over relasjonen til E.E. AS, og at dette måtte utredes nærmere. Det ble påpekt at styreleder måtte ha visst at ekskona bodde sammen med eier og daglig leder av E.E. AS. Det ble stilt spørsmål ved om det kunne foreligge brudd på bestemmelsene i brl. § 8-14 om inhabilitet og § 8-15 om misbruk av posisjon. Det ble vist til at fullmakten styret var gitt for å anskaffe og installere videoovervåkning i borettslaget var totalt kr 60 000, mens det så ut til at det var brukt kr 320 000 på oppdraget, hvor hovedleverandøren var E.E. AS. Et styremedlem viste til at han ikke var gjort kjent med kostnadsoverskridelsene tidligere, og at resten av styret burde ha blitt varslet om forholdet, siden beløpet synes å gå over 5 % kravet relativt til felleskostnadene. Det ble også protokollført at styrelederen hadde tatt eierskap til overvåkningskameraprojektet og vært svært involvert i installasjonen og arbeidet som hadde blitt utført, samt at han via internett bestilte utstyr til prosjektet for mer enn kr 70 000 til sammen, som i seg selv var mer enn beløpet på kr 60 000 som inngikk i saksfremlegget til generalforsamlingen.

Det følger av borettslagets firmaattest at signaturrett for borettslaget har "Styrets leder og ett styremedlem i fellesskap".

I anledning overskridelsene innhentet styret i borettslaget en kostnadsvurdering fra F. AS. Det ble anmodet om et anslag på antall timer for montering av et videoovervåkningssystem med 26 kamera. Kostnadene ved monteringsutstyr og videoutstyr skulle holdes utenfor anslaget. F. AS anslo i et notat 26.11.19 totale timekostnader for montør for kabling til kameraovervåkningssystem ut fra oversendt dokumentasjon til 139 timer á kr 650 (kr 90 350 eks. mva.).

Borettslaget meldte saken til selskapet 2.1.20 med krav om erstatning under tidligere styreleders styreansvarsforsikring. Borettslaget politianmeldte også forholdet. Politiet henla saken 5.2.20 som ikke straffbart forhold.

I brev av 19.5.20 ble borettslagetets krav avslått av selskapet med henvisning til at vilkårene for erstatningsansvar ikke var oppfylt, og subsidiært at tapet var unntatt med hjemmel i vilkårene for ansvarsforsikringen.

Klager/Borettslaget krever med hjemmel i brl. § 12-1 og det alminnelige culpaansvaret erstatning med kr 291 037 for merkostnader det er påført ved at styreleder har foretatt bestillinger av utstyr og innstillinger av overvåkningskamera som han ikke hadde fullmakt til. Beløpet utgjør differansen mellom det som er anskaffet og det som ble besluttet av styret og generalforsamlingen.

Klager krever subsidiært erstatning etter Finansklagenemndas skjønn, begrenset oppad til kr 133 578 for fravær av gyldig kontrakt og overfakturering. Klager anfører at tjenesten ble kraftig overpriset, og at det i ettertid har vist seg at sikrede hadde en familiær relasjon til leverandøren E.E. AS via sin ekskone. Klager anfører at sikrede har handlet i strid med generalforsamlingsvedtak, styrevedtak og begrensning som ligger i signaturretten for borettslaget, jf. offentlig firmaattest. Klager har innhentet en vurdering fra en annen elektriker, F. AS, som har anslått verdien av arbeidet som er utført til kr 112 500. Siden E.E. AS har fakturert totalt kr 246 078 for kabling av kamera, kreves differansen på kr 133 578 erstattet. Klager anfører at sikredes handlinger er i strid med i brl. § 8-14 og § 8-15.

Klager viser for øvrig til at sikrede uriktig har gitt uttrykk for at har en lederstilling i et filmselskap, at han jobber som konsulent i et annet større konsulentfirma og at han har utdanningsgrader fra BI og UIO. Ifølge klager er dette bedrageri. Klager hevder også at sikrede har begått underslag i borettslaget, og viser til at det mistenkes at han videreselger utstyr gjennom et enkeltmannsforetak, samt at hans kunder betaler moms til tross for at selskapet ikke er

momsregistrert. Klager anfører også at sikrede på spekulativt vis har samarbeidet med andre styremedlemmer for å kunne gjennomføre underslag, bedrageri og skadeverk, og videre at flere anbudsrunder han har hatt ansvar for har vært rigget.

Selskapet avviser ansvar og anfører bl.a. at det ikke er dokumentert at sikrede har opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt. Selskapet viser til at ca.-prisen som styret hadde "beregnet" seg frem til at kamerainstallasjonen ville koste før arbeidet ble bestilt, ikke var realistisk i forhold til hva arbeidet faktisk kostet. Installasjonen ble langt dyrere enn først antatt som følge av at borettslaget måtte ha et høyere antall kameraer, noe som også medførte at ledningsstrekke ble lengre med boring gjennom tykke brannvegger.

Selskapet anfører at bestillingen må sies å være godkjent av borettslaget og viser til styreprotokoller hvor det fremgår at elektriker skulle trekke kabler, at sikrede hadde gjennomgått utført arbeid og redegjort for hva som gjenstod og at det ble besluttet å montere ytterligere kameraer. Selskapet viser til at borettslaget allerede hadde inngått løpende serviceavtale med E.E. AS. Videre viser selskapet til e-post som sikrede sendte styret 27.2.18 hvor det fremgikk at den totale kostnaden for borettslaget var kr 268 596. Selskapet anfører at sikrede holdt styret underrettet om arbeidet underveis og viser til at fakturaene også ble signert av et annet styremedlem i tillegg til sikrede.

Selskapet anfører videre at det ikke foreligger et økonomisk tap, at borettslaget er blitt tilført verdier i form av mange kameraer samt at prisanslaget som et annet firma utarbeidet i etterkant ikke utgjør dokumentasjon for at det opprinnelige arbeidet ble overfakturert. Uansett mener selskapet at sikrede ikke er ansvarlig for en evt. overfakturering.

Selskapet kan for øvrig ikke se at det er sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom prisen som borettslaget betalte for arbeidet til E.E. AS og at sikrede sin ekskone var ansatt i firmaet som utførte arbeidet. Dersom sikrede hadde hatt et økonomisk samarbeid med E.E. AS der noen hadde fått en uberettiget vinning, ville dette uansett vært unntatt fra dekning på bakgrunn av unntakene i vilkårenes pkt. 5.2.1, pkt. 5.2.4. og pkt. 5.2.6.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under styreansvarsforsikringen for styret i borettslaget.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det er uklart for nemnda i hvilken utstrekning det aktuelle arbeidet var godkjent av styret, om arbeidet er fakturert for et høyere beløp enn den verdien borettslaget er tilført og om forholdet mellom sikrede og hans ekskone har hatt noen betydning for de bestillinger som er gjort. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer fra de involverte parter i en hovedforhandling.

Nemnda peker for øvrig på at erstatningskrav med denne typen omfang og vanskelige bevisvurderinger generelt ikke egner seg for skriftlig behandling i en nemnd, jf. FinKN 2020-591.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).